

DIE KERKORDE

HOOFSTUK 1

DIE BELYDENIS, AARD EN ORDE VAN DIE KERK

Artikel 1

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk staan gegrond op die Bybel as die heilige en onfeilbare Woord van God. Die leer wat die kerk in ooreenstemming met die Woord van God bely, staan uitgedruk in die Formuliere van Eenheid soos vasgestel op die Sinode van Dordrecht in 1618-1619, naamlik die sewe en dertig artikels van die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Heidelbergse Kategismus en die vyf Dordtse Leerreëls.

Artikel 2

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk is deur God Drie-enig geroep om deel te neem aan die missie van God in die wêreld. Die kerk word deur die Heilige Gees opgebou om God se eer te dien en verkondig die bediening van versoening en die heil van Christus.

Artikel 3

- 3.1 Waar die Woord van God eis dat in die gemeente van Christus alles welvoeglik en ordelik moet toegaan (1 Kor. 14:40), word in die volgende artikels 'n aantal bepalinge gegee vir die lewe en werk van die kerk met die oog op die volbrenging van sy taak en roeping ooreenkomstig die Heilige Skrif en die belydenis.
- 3.2 Hierdie bepalinge handel oor die ampte in die kerk, die vergaderinge van die kerk, die werksaamhede van die kerk, regering en tug van die kerk en die betrekkinge van die kerk na buite.
- 3.3 Die Nederduitse Gereformeerde Kerk reël sy eie interne orde op grond van sy onvervreembare roeping en interne bevoegdheid as kerk van Jesus Christus en ook op grond van sy reg tot vryheid van godsdiens.

HOOFSTUK 2

DIE AMPTE VAN DIE KERK

2.1 Algemene bepalinge

Artikel 4

- 4.1 Christus verrig al die dienswerk in sy kerk en koninkryk deur sy Woord en Gees. Hy doen dit onder meer deur gebruik te maak van:
 - 4.1.1 die dienswerk¹ van die drie besondere ampte in die kerk, te wete:
 - dié van predikant², diensleraar en standplaasleraar

¹ Vergelyk Artikel 10 van die *Kerkorde*.

² “Predikant” verwys ook na “bedienaar van die Woord”, “leraar”, “evangeliedienaar” en het die begrippe ooreenstemmende betekenis. Waar in hierdie Kerkordeboek na die manlike verwys word, sluit dit ook die vroulike in en omgekeerd, tensy spesifiek anders vermeld.

- dié van ouderling,
 - dié van diaken,
- om die gelowiges toe te rus vir hulle dienswerk in die kerk en die wêreld; én

4.1.2 die dienswerk van al die gelowiges³.

4.2 Die drie besondere ampte is gelykwaardig, maar word in opdrag en werk onderskei. By die uitoefening van hulle roeping mag geen ampsdraer oor ander ampsdraers heerskappy voer nie, aangesien Christus die enigste Hoof, Koning en Meester van sy kerk is.

Artikel 5

Niemand mag in die kerk van Christus in een van die besondere ampte dien sonder dat die persoon:

- op wettige wyse beroep (of verkies) is,
- die nodige approbasie verkry het, en
- bevestig is nie.

2.2 Predikante, proponente, diensleraars en standplaasleraars

Artikel 6

6.1 Vir die toelating tot die bediening van die Woord word vereis:

6.1.1 geskiktheid vir die amp⁴;

6.1.2 deeglike teologiese opleiding⁵; en

6.1.3 ondertekening van die legitimasieverklaring waarin die ondertekening van die Formuliere van Eenheid vervat is.

6.2 Die Algemene Sinode bepaal die vereistes vir die opleiding, die aard en die toesig daaroor en die plekke waar dit moet geskied op aanbeveling van die Algemene Kuratorium.

6.3 Die Algemene Kuratorium word saamgestel deur die Algemene Sinodale Moderamen aan die hand van die reglement van die Algemene Kuratorium en funksioneer volgens *Reglement 10 vir die Algemene Kuratorium*.

Artikel 7

³ Vergelyk die *Kerkorde* Artikel 55.

⁴ Vergelyk *Reglement 11 vir die Opleiding en Legitimasië van Predikante, diensleraars en standplaasleraars* 4.1.1.

⁵ Vergelyk *Reglement 11 vir die Opleiding en Legitimasië van Predikante, diensleraars en standplaasleraars* 4.1.2.

Die verlening van bevoegdheid om as predikant, diensleraar of standplaasleraar beroep te word, die behoud daarvan en die beëindiging daarvan, geskied deur die Algemene Sinode of sy gevolmagtigde.

Artikel 8⁶

- 8.1 'n Predikant, diensleraar of standplaasleraar word vir diens aan 'n gemeente beroep deur die kerkraad van die gemeente, met approbasie deur die gemeente en goedkeuring deur die ring.
- 8.2 'n Predikant/diensleraar word vir diens aan die kerkverband deur 'n kerkvergadering of sy gevolmagtigde benoem, met approbasie deur die kerkverband en goedkeuring deur die betrokke sinodale regs-/kerkordekommissie.
- 8.3 Die bevestiging van 'n predikant, diensleraar of standplaasleraar vir diens aan 'n gemeente geskied nadat goedkeuring daartoe verleen is deur die ring of sy gevolmagtigde.
- 8.4 Die bevestiging van 'n predikant/diensleraar vir diens aan die kerkverband geskied nadat goedkeuring daartoe verleen is deur die betrokke sinodale regs-/kerkordekommissie.
- 8.5 Die bevestiging van 'n proponent geskied met handoplegging.
- 8.6 'n Predikant/diensleraar wat 'n beroep na 'n ander gemeente aangeneem het of 'n benoeming vir diens aan die kerkverband aanvaar het, ontvang 'n akte van demissie van die kerkvergadering in wie se diens gestaan is.
- 8.7 'n Predikant, diensleraar of standplaasleraar wat emeriteer, ontvang 'n akte van emeritaat.

Artikel 9

Predikant

- 9.1 Die amp van die predikant fokus op die bediening van die Woord in al sy gestaltes.
- 9.2 Die predikant is geroep om 'n volgeling van Christus te wees en sy lewe te wy in diens van die Here en sy kerk.
- 9.3 Die predikant funksioneer in 'n gemeente, in die kerkverband en in die diens van die kerk in die wêreld.
- 9.4 In die gemeente aanvaar die predikant verantwoordelikheid vir onderskeiding, die bestudering en verkondiging van die Woord van God, die bediening van die sakramente, die diens van die gebede en dissipelskap. Die predikant is ook saam met die ander ampte verantwoordelik vir:
 - eredienste,
 - die opbou van die gemeente,
 - onderrig en toerusting van gelowiges vir hulle dienswerk,
 - die gemeente se dienswerk in die wêreld,
 - leiding en organisering van die gemeente,

⁶ Vergelyk *Reglement 12 vir die Beroep, Bevestiging, Demissie en Emeritaat van Predikant, Diensleraar en Standplaasleraar*.

- uitoefening van Christelike liefde en tug,
- pastorale versorging,
- kerkplanting,
- die voortdurende ontwikkeling van bedieningsvaardighede.

Die kerkraad onderskei en bepaal, saam met die predikant, die wyse waarop dié verantwoordelikhede, in lyn met bepaalde begaafdhede, uitgeleef word en vervat dit in 'n diensooreenkoms.

- 9.5 Die predikant neem ook deel aan die gesamentlike bediening van die kerkverband in die onderskeie kerklike vergaderinge en ekumeniese verhoudings.
- 9.6 As deel van die dienswerk van die kerkverband aan die wêreld tref die kerkverband reëlins oor wyses waarop die predikant diensbaar is in die kerk en in die wêreld.

Diensleeraar

- 9.7 Die diensleeraar is geroep om 'n volgeling van Christus te wees en sy lewe te wy in diens van die Here en sy kerk.
- 9.8 Die diensleeraar funksioneer in 'n gemeente, in die kerkverband en in die diens van die kerk in die wêreld.
- 9.9 Die diensleeraar fokus op die toegespitste bediening in 'n spesifieke spesialisasieveld van opleiding.

Artikel 10

'n Predikant, diensleeraar en standplaasleeraar mag geen ampspligte (vergelyk Artikel 9 van die *Kerkorde*) onder lidmate van 'n ander gemeente verrig sonder die toestemming van daardie kerkraad nie.

Artikel 11

- 11.1 'n Predikant, diensleeraar en standplaasleeraar kan die kerklike bediening slegs om ernstige en gewigtige redes verlaat. Die persoon hou op om predikant, diensleeraar of standplaasleeraar te wees wanneer hy/sy nie meer in diens van 'n gemeente staan of kerklike werk verrig nie. Die persoon kan egter vooraf van die Algemene Taakspan Predikantesake verlot ontvang om proponentsbevoegdheid te behou.
- 11.2 Sodanige behoud van bevoegdheid kan alleen verleen word indien die betrekking wat aanvaar word, 'n geestelike karakter dra wat regstreeks met die verkondiging van die Woord in verband staan en ten bate van die Nederduitse Gereformeerde Kerk geag word.
- 11.3 Indien daar ander gewigtige redes is, kan sodanige behoud van bevoegdheid alleen verleen word indien die Algemene Taakspan Predikantesake, op grond van

aanbevelings van die kerkraad en die ring, oordeel dat daar genoegsame *bona fide* redes⁷ is om sodanige bevoegdheid te behou om 'n ander betrekking⁸ te aanvaar.

Artikel 12

- 12.1 Die predikant, diensleeraar en standplaasleeraar word vir die uitvoering van die amp of bediening deur 'n kerkvergadering (kerkraad, ring, sinode, Algemene Sinode) in diens gestel.
- 12.2 Die predikant, diensleeraar en standplaasleeraar is, as geroepene van die Here deur sy kerk, aan die Here én aan die betrokke kerkvergadering verantwoording verskuldig.
- 12.3 Die kerkvergadering gee aan die predikant, diensleeraar en standplaasleeraar die respek en ondersteuning wat 'n geroepene van die Here en sy kerk in staat kan stel om die amp en bediening effektief uit te voer.
- 12.4 Indiensneming en diensbeëindiging geskied deur die betrokke kerkvergadering in wie se diens die predikant, diensleeraar en standplaasleeraar staan.
- 12.5 Slegs persone wat die nodige ampsbevoegdheid het (vergelyk Artikel 7 van die *Kerkorde*) kan in 'n gemeente of in die kerkverband as predikant, diensleeraar en standplaasleeraar dien.
- 12.6 Die predikant, diensleeraar en standplaasleeraar se dienste word met onmiddellike effek beëindig by verlies van bevoegdheid ingevolge *Reglement 11 vir die Bevoegdheid van Predikante, Diensleeraars, Standplaasleeraars, Proponente en Emeriti*.
- 12.7 Die betrokke kerkvergadering kan die dienste van 'n predikant, diensleeraar en standplaasleeraar in die volgende gevalle beëindig⁹:
 - 12.7.1 op grond van wangedrag;
 - 12.7.2 op grond van gebrekkige bedieningsvaardigheid of dienslewering;
 - 12.7.3 op grond van die gemeente of kerkverband se bedienings- en bedryfsvereistes.

Artikel 13

Die gemeente of kerkverband in wie se diens 'n predikant, diensleeraar of standplaasleeraar staan, sien om na die persoon se geestelike, emosionele en fisieke behoeftes, is medeverantwoordelik vir die bedieningsontwikkeling en is verantwoordelik vir die lewensonderhoud soos ooreengekom¹⁰.

Artikel 14

⁷ *Bona fide* redes is wanneer 'n predikant, diensleeraar of standplaasleeraar bedank uit die werkkring sonder dat daar enigsins sprake is van dissiplinêre en/of tugoptrede. Redes kan inhou dat die predikant, diensleeraar of standplaasleeraar vir die huidige nie die weg oopsien om voort te gaan met die bediening nie.

⁸ Met die toekenning van proponentsbevoegdheid kan die volgende ook oorweeg word, naamlik: “dra die ander betrekking 'n geestelike karakter wat regstreeks met die verkondiging van die Woord in verband staan en ten bate van die Nederduitse Gereformeerde Kerk geag word?”

⁹ Vergelyk *Reglement 21 vir die Bestuur van Diensverhoudinge vir Predikante/diensleeraars by Ongeskiktheid en Onvermoë*.

¹⁰ Vergelyk die A tot Z-beleid vervat in die *Kerkordeboek* of geplaas op die webblad van die NG Kerk www.ngkerk.org.za.

- 14.1 'n Predikant, diensleeraar of standplaasleeraar emeriteer op die ouderdom soos deur die Algemene Sinode bepaal¹¹.
- 14.2 'n Predikant, diensleeraar of standplaasleeraar wat weens verswakte gesondheid, ouderdom of andersins uit die diens tree en daarvoor kwalifiseer, ontvang die voordele volgens die bepalinge van die betrokke pensioenfonds.
- 14.3 'n Emeritus ouer as die voorgeskrewe aftreeouderdom kan, met goedkeuring van die ring, vir 'n bepaalde termyn en vir 'n bepaalde taak beroep word¹².
- 14.4 'n Emeritus wat weens verswakte gesondheid geëmeriteer het, moet eers weer beroepbaar gestel word deur die Algemene Taakspan Predikantesake nadat skriftelik aansoek gedoen is by die Algemene Taakspan Predikantesake. Hierdie aansoek moet vergesel wees van:
- 14.4.1 'n toepaslike mediese sertifikaat en
- 14.4.2 aanbeveling van die ring.
- 14.5 Emeriti jonger as die voorgeskrewe aftreeouderdom mag in enige predikantspos beroep word.

2.3 Ouderlinge en diakens

Artikel 15

- 15.1 Ouderlinge en diakens onderskryf met hulle bevestiging hulle instemming met die belydenis van die kerk en die *Kerkorde*.
- 15.2 Daar behoort 'n gereelde wisseling van ouderlinge en diakens te wees. Die dienstyl van ouderlinge en diakens word deur die kerkraad gereël.

Artikel 16

- 16.1 Die amp of bediening van die ouderling is gerig op geestelike onderskeiding en leiding, versorging, bestuur en toesig, en omvat:
- 16.1.1 die toerusting van lidmate vir hulle dienswerk;
- 16.1.2 die regering van die gemeente;
- 16.1.3 die doen van huisbesoek;
- 16.1.4 die uitoefening van opsig en tug;
- 16.1.5 waaksaamheid oor die suiwerheid van die leer;
- 16.1.6 medeverantwoordelikheid vir die kategetiese onderwys;
- 16.1.7 die roeping om ander na Christus te lei;
- 16.1.8 die lei van eredienste waar die kerkraad en die ring daartoe vergunning gegee het¹³;
- 16.1.9 dissipelskap en
- 16.1.10 ander opdragte wat deur die kerkraad bepaal word in die lig van artikel 16.1.

¹¹ Vergelyk *Riglyn 5: Predikant: aftreeouderdom*.

¹² Vergelyk *Reglement 16 vir Vastetermynpredikantsposte*, punt 4.

¹³ Vergelyk Artikel 48.3.5 van die *Kerkorde* en Funksionele Besluit 12: *Riglyne vir die lei van eredienste deur ouderlinge en diakens*.

16.2 Die kerkraad bepaal met inagneming van artikel 16.1.1 tot 16.1.10 van die *Kerkorde* die bedienings-verantwoordelikheid van elke ouderling.

Artikel 17

17.1 Die amp of bediening van die diaken is gerig op praktiese dienswerk. Dit begin in die erediens, en gaan vandaar uit na die gemeente en die wêreld waarin die lidmate leef. Die diakenamp omvat:

17.1.1 die toerusting van lidmate vir hulle dienswerk;

17.1.2 die opheffing, vertroosting en ondersteuning van almal wat in een of ander opsig barmhartigheidsdiens nodig;

17.1.3 die insameling en besteding van middele wat vir die diakonale werk nodig is;

17.1.4 die organisering en leiding van die barmhartigheidsbediening van die gemeente;

17.1.5 die lei van eredienste waar die kerkraad en die ring daartoe vergunning gegee het¹⁴;

17.1.6 ander opdragte wat deur die kerkraad bepaal word in die lig van artikel 17.1.

17.2 Die kerkraad bepaal met inagneming van artikel 17.1.1 tot 17.1.6 van die *Kerkorde* die bedienings-verantwoordelikheid van elke diaken.

HOOFSTUK 3

DIE VERGADERINGE VAN DIE KERK

3.1 Algemene bepalinge

Artikel 18

Daar is vier kerkvergaderinge: kerkraad, ring, sinode en Algemene Sinode.

Artikel 19

Die opsig oor, die regering van en die tug en/of dissipline in die kerk word aan hierdie vergaderinge toevertrou.

Artikel 20

20.1 Die vergaderinge het, elkeen na sy eie aard en funksie, 'n kerklike gesag¹⁵ deur Christus aan hulle toevertrou.

20.2 Die gesag van die ring, na aanleiding van sy aard en funksie, oor die kerkraad is dieselfde as dié van die sinode en die Algemene Sinode, na aanleiding van elkeen se eie aard en funksie, oor die kerkverband.

Artikel 21

Die kerkvergaderinge behandel sake vanuit kerklike perspektief, in die lig van die Woord van God en op kerklike wyse.

Artikel 22

¹⁴ Vergelyk *artikel 48.3.5* van die *Kerkorde*.

¹⁵ Vergelyk *Artikel 4* en *21* van die *Kerkorde*.

- 22.1 In meerdere vergaderinge word alleen die sake behandel wat daar tuis hoort of daarheen verwys is deur mindere vergaderinge en wat nie in mindere vergaderinge afgehandel kon word nie.
- 22.2 'n Meerdere vergadering het die bevoegdheid om 'n saak wat 'n mindere vergadering moes afhandel, onder die volgende omstandighede te hanteer:
- 22.2.1 waar 'n mindere vergadering nie bestaan nie; en
- 22.2.2 in die geval van onvermoë of wanbestuur by die mindere vergadering.
- 22.3 'n Meerdere vergadering kan in die geval van wanbestuur of onvermoë 'n mindere vergadering ontbind en hersaamstel en/of onder die meerdere vergadering se bestuur plaas.

Artikel 23

Kerklike appèl, gravamen (beswaarskrif) en hersiening (revisie)

- 23.1 Die besluite van vergaderinge of hulle gevolmagtigdes is bindend, in soverre dit nie in stryd is met die Woord van God, die belydenis van die kerk en die *Kerkorde* nie (sien Artikel 1 en 2).
- 23.2. Alle ampsdraers en lidmate van die kerk word daartoe opgeroep om voortdurend met die Woord van God, die belydenis en die *Kerkorde* as maatstaf die werk van vergaderings en ampsdraers te beoordeel.
- 23.3. Besluite van kerkrade, ringe en sinodes kan by wyse van appèl of aansoek om hersiening (revisie) heroorweeg word volgens voorskrifte van die reglement.
- 23.4. In die geval van 'n besluit van die Algemene Sinode, kan 'n proseduriële beswaar, gravamen oor leerstellige sake (beswaarskrif) of aansoek om hersiening (revisie) aan die Algemene Sinode gerig word.
- 23.5. Iemand wat appelleer, 'n gravamen (beswaarskrif) indien, of aansoek doen om hersiening (revisie) is verplig om die appèl, gravamen (beswaarskrif), aansoek om hersiening (revisie) of proseduriële beswaar in te dien in ooreenstemming met die reglement wat deur die Algemene Sinode daarvoor goedgekeur is.
- 23.6 Lidmate, ampsdraers en predikante/diensleraars/standplaasleraars in diens van die kerkverband van die Nederduitse Gereformeerde Kerk mag hulle nie tot die burgerlike hof wend in hulle beswaar teen 'n kerkvergadering se besluit(e) nie, voordat hulle nie eers die kerklike middele tot hulle beskikking aangewend en uitgeput het nie.

Artikel 24

Die handelinge van elke vergadering word daaglik met Skriflesing en gebed begin en met danksegging beëindig.

Artikel 25

Elke vergadering het 'n voorsitter wat verantwoordelik is vir die leiding en ordelike verloop van die vergadering, en 'n skriba wat die handelinge van die vergadering opteken.

3.2 Besondere bepalinge

3.2.1 Die kerkraad

Artikel 26

- 26.1 Elke gemeente het 'n kerkraad aan wie die opsig oor, die regering van en die tug en/of dissipline in die gemeente toevertrou is.
- 26.2 Die kerkraad bestaan uit al die predikante/diensleraars/standplaasleraars asook die ouderlinge en diakens¹⁶.

Artikel 27

- 27.1 'n Kerkraad mag desentraliseer en aan gedesentraliseerde kerkrade¹⁷ duidelik omskrewe bevoegdhede gee wat aan die ring vir goedkeuring voorgelê word.
- 27.2 Vir die behartiging van die besondere werksaamhede aan die onderskeie ampte verbonde, mag die ouderlinge en diakens gereeld afsonderlik vergader.

Artikel 28

- 28.1 Die kerkraad vergader minstens vier keer per jaar. In buitengewone omstandighede en met die goedkeuring van die ring kan die kerkraad minder vergader.
- 28.2 Die kerkraad kies jaarliks 'n voorsitter uit die lede van die kerkraad.
- 28.3 Buitengewone vergaderings van die kerkraad word deur die voorsitter byeengeroep na oorlegpleging met die predikant(e), indien die voorsitter nie 'n predikant van die gemeente is nie.
- 28.4 Indien die plaaslike predikant(e) nie by 'n gewone of buitengewone kerkraadsvergadering teenwoordig kan wees nie, óf indien die pos van predikant vakant is, woon die konsulent of 'n ander predikant (dienend óf geëmeriteer), deur die ring of sy gevolmagtigde daartoe aangewys, die vergadering adviserend namens die ring by, met verslag aan die ring. Die persoon kan ook op versoek van die kerkraad as voorsitter optree.

3.2.2 Die ring

Artikel 29

As uitdrukking van die kerkverband en met die oog op behoorlike kerklike dissipline, word gemeentes onderling gegroepeer tot ringe. Hierdie groepering van gemeentes word van tyd tot tyd deur die sinode gedoen. Die ring vergader een maal per jaar of soos deur die betrokke sinode bepaal.

Artikel 30

¹⁶ Vergelyk *Nederlandse Geloofsbelydenis* Artikel 30. Die beginsel word gehandhaaf dat alle predikante, ouderlinge en diakens in die kerkraad (kerkraad en/of gedesentraliseerde kerkrade) moet dien (vergelyk artikels 26.2 en 27.1).

¹⁷ Gedesentraliseerde kerkrade word saamgestel uit die predikant(e), diensleer(s), ouderlinge en diakens, aangewys deur die kerkraad. Met die term "gedesentraliseerde kerkraad" word enige groepering in die gemeente verstaan.

- 30.1 Die ring word saamgestel uit een predikant/diensleeraar/standplaasleeraar en een ouderling/diaken as afgevaardigdes deur die kerkraad van elke gemeente binne die ringsgebied. Waar die pos vir predikant/diensleeraar/standplaasleeraar vakant is, kan 'n ouderling/diaken in die plek van die predikant/diensleeraar/standplaasleeraar afgevaardig word.
- 30.2 As 'n gemeente meer as een pos vir predikant/diensleeraar het, het die kerkraad die reg om meer predikante/diensleeraars en nog een ouderling/diaken vir elke bykomende predikant/diensleeraar af te vaardig, indien die sinode daartoe besluit. Waar in sodanige gemeente 'n pos vir predikant/diensleeraar vakant is, mag die kerkraad 'n ouderling/diaken vir die vakante pos afvaardig.
- 30.3 Vir elke afgevaardigde word 'n sekundus aangewys. 'n Ouderling/diaken mag as sekundus vir 'n predikant optree.
- 30.4 Alle afgevaardigdes moet van geloofsbriewe voorsien wees.

Artikel 31

Tot die werksaamhede van die ring hoort:

- 31.1 kerkvisitasie;
- 31.2 die opsig oor die gemeentes, om toe te sien dat kerkrade en gemeentes hulle roeping nakom;
- 31.3 advies en hulp aan kerkrade;
- 31.4 die stigting van nuwe gemeentes of ontbinding van gemeentes op versoek van kerkrade en die reëling van gemeentelike grense¹⁸;
- 31.5 die behandeling van sake wat óf in eerste instansie óf op appèl voor die ringsvergadering gebring word;
- 31.6 die begeleiding van gemeentes waar die behoefte ontwikkel vir nuwe geloofsgemeenskappe binne die ringsgebied, of in samewerking met ander ringe;
- 31.7 die behartiging van die gemeenskaplike roeping en gesamentlike werksaamhede van die gemeentes binne die ring soos telkens deur die ring bepaal;
- 31.8 die opsig, tug en/of dissipline oor alle ouderlinge, diakens, predikante, diens- en standplaasleeraars wat emeriti en proponente insluit, sonder om die opsig van die kerkraad oor sy ampsdraers uit te sluit (vergelyk artikel 62.2 van die *Kerkorde*);
- 31.9 die aanwys van konsulente;
- 31.10 die aanwys van 'n ringskommissie as sy gevolmagtigde wat tussen vergaderings van die ring sake van spoedeisende belang en ander opdragte van die ring behartig;
- 31.11 die toekenning van beperkte bevoegdheid op versoek van kerkrade (vergelyk artikel 48.3.5 van die *Kerkorde*).

3.2.3 Die sinode

Artikel 32

¹⁸ Vergelyk *Reglement 27 vir Vermeerdering, Kombinerings, Eenwording en Samesmelting van Gemeentes*.

32.1 Die sinode word saamgestel uit afgevaardigdes van gemeentes wat geografies 'n eenheid vorm en maklik vergader. Die groepering kan deur die Algemene Sinode/Algemene Sinodale Moderamen gewysig word op versoek en met goedkeuring van die betrokke sinode(s)/moderamen(s)/sinodale kommissie(s).¹⁹

32.2 Gemeentes wat by 'n ander sinode wil inskakel, doen aansoek by beide sinodes/moderamens/sinodale kommissies wat dit oorweeg aan die hand van prosedures soos deur die Algemene Sinode/Algemene Sinodale Moderamen in oorleg met die Algemene Taakspan Regte vasgestel is. Indien beide die betrokke sinodes/moderamens/sinodale kommissies die aansoek goedkeur, word dit aan die Algemene Sinode/Algemene Sinodale Moderamen voorgelê vir goedkeuring.

Artikel 33

33.1 Sinodes word op een van die volgende maniere, waaroor elke sinode self besluit, saamgestel:

33.1.1 uit een predikant/diensleeraar/standplaasleeraar en een kerkraadslid (ouderling/diaken) as afgevaardigdes deur die kerkraad van elke gemeente binne die sinodale gebied. Waar die pos vir predikant/diensleeraar/standplaasleeraar vakant is, kan 'n ouderling/diaken in die plek van die predikant/diensleeraar/standplaasleeraar afgevaardig word; óf

33.1.2 as 'n gemeente meer as een pos vir predikant/diensleeraar/standplaasleeraar het, het die kerkraad die reg om meer predikante/diensleeraars/standplaasleeraars en nog een kerkraadslid (ouderling/diaken) vir elke bykomende predikant/diensleeraar/standplaasleeraar af te vaardig, indien die sinode daartoe besluit. Waar in sodanige gemeente 'n pos vir predikant/diensleeraar/standplaasleeraar vakant is, mag die kerkraad 'n kerkraadslid (ouderling/diaken) vir die vakante pos afvaardig; óf

33.1.3 'n gelyke aantal predikante/diensleeraars/standplaasleeraars en kerkraadslede (ouderlinge/diakens) uit elke ring in die sinodale gebied. Die sinode besluit op die wyse van afvaardiging en die aantal afgevaardigdes per ring.

33.2 Die teologiese opleiding word in adviserende hoedanigheid verteenwoordig deur 'n NG dosent van die Teologiese Fakulteit Stellenbosch en/of die Teologiese Fakulteit Pretoria en/of die Teologiese Fakulteit Bloemfontein en/of Hugenote Kollege en/of NETS.

33.3 Vir elke afgevaardigde word 'n sekundus aangewys. 'n Kerkraadslid (ouderling/diaken) mag as sekundus vir 'n predikant/diensleeraar/standplaasleeraar optree.

33.4 Afgevaardigdes moet van geloofsbriewe voorsien wees.

Artikel 34

¹⁹ Die onderskeie sinodes het verskillende benaminge (bv. moderamen, diensraad, sinodale dienskommissie) vir die liggaam wat die funksies van die sinodale kommissie verrig.

Die sinode vergader ten minste elke vier jaar, sover moontlik in die jaar na die gewone vergadering van die Algemene Sinode.

Artikel 35

Tot die taak en bevoegdheid van die sinode hoort:

- 35.1 die opstel en wysiging van bepalings en reglemente vir die werksaamheid aan hom toevertrou, mits dit nie met die *Kerkorde* in stryd is nie;
- 35.2 die behartiging van die gemeenskaplike roeping en gesamentlike werksaamheid van die gemeentes in sy gebied, met inagneming van Artikel 22 en daarom ook Artikel 26, 31 en 43 van die *Kerkorde*. Die aard en omvang van hierdie sake word deur die sinode self bepaal;
- 35.3 die opleiding van predikante/diensleraars/standplaasleraars soos deur Artikel 6 van die *Kerkorde* bepaal;
- 35.4 die opbou van die nodige fondse met die oog op eie werksaamheid en die finansiering van die Algemene Sinode volgens 'n aanvaarde formule;
- 35.5 die behandeling van alle sake wat in eerste instansie of by wyse van appèl voor hom gebring word;
- 35.6 die aanwysing van afgevaardigdes na die Algemene Sinode; en
- 35.7 die opname van ander belydenisskrifte in die kerklike bepalinge van die sinode, op voorwaarde dat:
 - 35.7.1 die Algemene Sinode vooraf bevind het dat sodanige belydenisskrif nie in stryd is met die Skrif, die Formuliere van Eenheid en die erkende ekumeniese belydenisse nie;
 - 35.7.2 minstens twee derdes van 'n sinode ten gunste daarvan besluit;
 - 35.7.3 minstens twee derdes van die kerkrade van 'n sinode ten gunste daarvan besluit en die nodige approbasie verkry is;
 - 35.7.4 dit sonder dwang vir lidmate, ampsdraers en ander kerkvergaderinge binne die sinodale gebied geskied, en
 - 35.7.5 dit nie as 'n wysiging van die NG Kerk se gemeenskaplike belydenisgrondslag beskou word nie.

Artikel 36

Die samestellende kerke of sinodes behou volle seggenskap oor hul eiendom, finansies, werksaamheid, ensovoorts, wat hulle voor toetreding tot die algemene sinodale verband gehad het of daarna verwerf, behalwe die wat volgens die *Kerkorde* aan die Algemene Sinode oorgedra is of sal word, of deur die Algemene Sinode in trust gehou word.

Artikel 37²⁰

Dit staan die samestellende kerke vry om met behoud van alle regte, voorregte, besittings, naam, ensovoorts, uit die algemene sinodale verband te tree wanneer hulle so 'n stap voor God in die lig van sy Woord kan regverdig.

²⁰ Die ATR interpreteer *Artikel 37* soos volg: *Artikel 37* is nie van toepassing op gemeentes nie; en die samestellende kerke waarna *Artikel 37* verwys, is tans die 10 sinodes waaruit die Algemene Sinode saamgestel is.

3.2.4 Die Algemene Sinode

Artikel 38

Samestelling en frekwensie van vergaderings

38.1 Die Algemene Sinode vergader elke vier jaar.

38.2 Die vergadering van die Algemene Sinode bestaan uit 'n maksimum van 370 afgevaardigdes wat sover moontlik saamgestel word uit 'n gelyke aantal predikante/diensleraars/standplaasleraars en kerkraadslede.

38.3 200 afgevaardigdes wat uit 20 persone per samestellende sinode saamgestel word, waarvan die helfte verkieslik jonger as 40 jaar moet wees.

38.4 160 afgevaardigdes word proporsioneel volgens die aantal belydende lidmate van elke samestellende sinode aangewys.

38.5 Die Algemene Kuratorium wys 10 afgevaardigdes uit die vyf opleidingsentra, met volle sittingsreg aan. Hierdie persone word addisioneel bygevoeg by die getal afgevaardigdes uit die betrokke samestellende sinodes.

38.6 Diversiteit ten opsigte van geslag en ouderdom word in ag geneem met die saamstelling van afvaardigings.

38.7 Elke afvaardiging moet van 'n geloofsbrief voorsien wees.

Artikel 39

Die afgevaardigde predikant met die langste diens, wat die oudste in jare is, open die vergadering en gaan voor totdat die moderator gekies is. Die algemene sekretaris help met die konstituering van die vergadering en die verkiesing van die moderator.

Artikel 40

Die Moderatuur van die Algemene Sinode, bestaande uit 'n moderator, 'n assessor en die aktuaris, lei die sinode (vergelyk Artikel 25 van die *Kerkorde*). Die algemene sekretaris tree op as skriba van die vergadering, met adviserende stem. Die Moderatuur word tydens die sinodesitting deur die moderators/voorsitters van die onderskeie sinodes bygestaan.

Artikel 41

41.1 Ter aanvang van die Algemene Sinode word die Moderatuur verkies vir die duur van die vergadering.

41.2 Lede van die Moderatuur kan nie vir meer as twee termyne in dieselfde posisie verkies word nie.

41.3 Die ASM (Algemene Sinodale Moderamen) konstitueer aan die einde Algemene Sinode²¹.

²¹ Vergelyk die *Reglement vir die Algemene Sinodale Moderamen*.

Artikel 42

- 42.1 Die Algemene Sinode besluit self wanneer die volgende Algemene Sinode byeenkom, met dien verstande dat die Algemene Sinode nie langer as vier jaar uitmekaar vergader nie.
- 42.2 Die Algemene Sinodale Moderamen roep 'n buitengewone Algemene Sinode byeen indien dit nodig geag word.

Artikel 43

- 43.1 Tot die taak en funksie van die Algemene Sinode behoort
 - 43.1.1 dit wat uitdrukking gee aan die kerk se gemeenskaplike identiteit in terme van Woord, Belydenis, *Kerkorde*, roeping en beleid;
 - 43.1.2 dit wat die kerk se nasionale en internasionale ekumeniese verhoudinge raak;
 - 43.1.3 dit wat die kerk se publieke getuienis op nasionale en internasionale gebied raak (vergelyk artikel 67.4 van die *Kerkorde*);
 - 43.1.4 die viering van die kerk se onderlinge verbondenheid, eenheid en diversiteit;
 - 43.1.5 die bevordering van sinergie tussen samestellende sinodes ten opsigte van roeping en getuienis;
 - 43.1.6 die aanwysing van die Bybelvertaling(s) wat amptelik gebruik moet word;
 - 43.1.7 die vasstelling van die belydenisskrifte ooreenkomstig Artikel 44, die *Kerkorde*, die liturgiese riglyne en/of formuliere, en die liederebundel(s) vir eredienste;
 - 43.1.8 die vasstelling van die formele vereistes vir die opleiding en bevoegdheid van die predikante, diensleraars en standplaasleraars;
 - 43.1.9 die administrasie van vaste eiendom en fondse van die Algemene Sinode;
 - 43.1.10 die oorsig en instandhouding van 'n konstruktiewe werksverhouding met die kerklike maatskappye naamlik Bybel-Media, CLF en Hugenote Kollege;
 - 43.1.11 die hantering van appèlsake wat voor die Algemene Sinode gebring word;
- 43.2 Die agenda van die Algemene Sinode word bepaal deur die sake in 43.1.
 - 43.2.1 Die Algemene Sinode hanteer nie sake wat deur die samestellende sinodes of gemeentes hanteer kan word nie.
 - 43.2.2 Die agenda van die Algemene Sinode word saamgestel uit sake wat deur die sinodes verwys word en wat uit die werk van die ASM voortspruit, met dien verstande dat dit nie die mandaat in 43.1 oorskry nie.
- 43.3 Die Algemene Sinode gee 'n mandaat aan die ASM om as gevolmagtigde die werksaamhede, bedieningsprioriteite, besluite en opdragte van die Algemene Sinode uit te voer aan die hand van die toepaslike reglemente vir die Algemene Sinode en Algemene Sinodale Moderamen.

Artikel 44

- 44.1 Die wysiging van die belydenis kan alleen geskied nadat elke sinode afsonderlik met 'n tweederdemeerderheid én twee derdes van alle kerkrade elk met 'n tweederdemeerderheid ten gunste daarvan besluit het.
- 44.2 Artikel 44.1 en 44.2 van die *Kerkorde* word gewysig nadat elke sinode afsonderlik met 'n tweederdemeerderheidstem ten gunste daarvan besluit het en die Algemene Sinode daarna met 'n tweederdemeerderheidstem ten gunste daarvan besluit.

- 44.3 Die Algemene Sinode mag, met uitsondering van artikel 44.1 en 44.2 van die *Kerkorde*, die *Kerkorde* wysig of aanvul met 'n tweederdemeerderheidstem.
- 44.4 Sake in verband met leertug, leergeskille of geskille tussen sinodes en mindere vergaderinge kan by wyse van appèl voor die Algemene Sinode dien. In gevalle van leertug en leergeskille word 'n tweederdemeerderheidsbesluit vir die bekragtiging van die uitspraak van die Algemene Sinode vereis (vergelyk Artikel 65.2 van die *Kerkorde*).
- 44.5 Indien 'n tweederdemeerderheid nie verkry word nie, mag enige van die partye 'n verdere beroep op die afsonderlike sinodes doen. Die gesamentlike volstreekte meerderheid van stemme van die afsonderlike sinodes is dan beslissend.

Artikel 45

Die Algemene Sinode mag artikels van die *Kerkorde*, met die uitsondering van artikel 44.1 en 44.2 van die *Kerkorde*, met 'n tweederdemeerderheidstem óf opskort óf daarvan vrystelling verleen.

Artikel 46

Die Algemene Sinode stel reglemente op met die oog op die uitvoering van sy werksaamhede.

Artikel 47

47.1 Die Algemene Sinodale Moderamen mag reglemente van taakspanne van die Algemene Sinodale Moderamen wysig indien dit noodsaaklik raak om die werksaamhede van die Algemene Sinode te optimaliseer.

47.2 Die Algemene Sinodale Moderamen mag huidige riglyne wysig en nuwe riglyne opstel vir die werksaamhede van die taakspanne van die Algemene Sinode.

HOOFSTUK 4

DIE ARBEID VAN DIE KERK

4.1 Die openbare erediens

Artikel 48

48.1 Die erediens is, onder die genadige werking van die Heilige Gees, die amptelike openbare samekoms van die gemeente tot ontmoeting met God en onderlinge gemeenskap van die heiliges, onder leiding van die besondere ampte en deur die bediening van die Woord, die bediening van die heilige sakramente, die gebed, kerklied en dankoffers.

- 48.2 Die inrigting van die eredienste word deur die kerkraad vasgestel met gebruikmaking van die liturgiese riglyne en/of formuliere soos deur die Algemene Sinode vasgelê.
- 48.3 Die leiding van eredienste berus by een van die volgende persone:
- 48.3.1 die predikant of diensleraar van die plaaslike gemeente, of in die persoon se afwesigheid;
- 48.3.2 die konsulent;
- 48.3.3 'n ander bevoegde predikant of diensleraar²² (vergelyk Reglement 12) van gereformeerde belydenis wat deur die kerkraad daartoe uitgenooi is;
- 48.3.4 'n student van 'n teologiese fakulteit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk (vergelyk artikel 6.2 van die *Kerkorde*) wat, óf in ooreenstemming met die vereistes van die betrokke kuratorium en met toestemming van die kerkraad, deel van die praktiese opleiding in die gemeente ontvang, óf na voltooiing van die praktiese werk deur 'n kerkraad uitgenooi is;
- 48.3.5 'n ouderling/diaken (bedienaar) wat preekvergunning van die kerkraad en die ring ontvang het (vergelyk Artikel 4, 10 en 16.1.8, 17.1.5 en Riglyn 4 van die *Kerkorde*)²³.
- 48.4 Prediking:
- 48.4.1 met die oog op die verkondiging van die volle raad van God moet die prediking deurgaans volle reg aan die kerklike jaar en die belydenisskrifte laat geskied; en
- 48.4.2 die inhoud van die prediking moet steeds 'n verklaring en toepassing van die Heilige Skrif wees.
- 48.5 Die Heidelbergse Kategismus, Nederlandse Geloofsbelydenis en Dordtse Leerreëls moet deurentyd sistematies in die prediking aan die orde gestel word.

4.2 Die sakramente

Artikel 49

49.1 Die doop²⁴

Die heilige doop word deur 'n predikant, diensleraar, standplaasleraar of proponent²⁵ bedien met gebruikmaking van water en 'n goedgekeurde liturgiese riglyne en/of formuliere. Dit word, behalwe by hoë uitsondering²⁶, in die amptelike openbare samekoms van die gemeente bedien.

²² Onder 'n bevoegde predikant wat eredienste kan lei, word verstaan 'n persoon met ampsbevoegdheid in die NG Kerk of 'n ander kerk van gereformeerde belydenis. Wanneer 'n kerkraad aan 'n persoon wat nie sodanig bevoeg geag word nie 'n uitnodiging rig om 'n erediens te lei, word daar strydig met die *Kerkorde* gehandel (Handelinge Algemene Sinode 1998, bl 409, 1.19.2.2). Vergelyk *Reglement 26 vir die Verhouding tot ander Kerke en Groepe*.

²³ Vergelyk Riglyne 4 vir bedienaars (ouderlinge en diakens met bevoegdheid)

²⁴ Vergelyk Riglyne 6 vir die doop van 'n kind ouer as sewe.

²⁵ Vergelyk *Artikel 48.3.1 tot 48.3.3* van die *Kerkorde* met voetnota.

²⁶ Die meriete van so 'n versoek word deur die kerkraad beoordeel.

49.2 Die nagmaal

49.2.1 Die heilige nagmaal word minstens vier maal per jaar in elke gemeente gevier²⁷.

49.2.2 Tot die heilige nagmaal word toegelaat:

49.2.2.1 lidmate van die gemeente;

49.2.2.3 besoekers uit ander Nederduitse Gereformeerde gemeentes;

49.2.2.4 besoekers uit ander kerke²⁸.

4.3 Die jeugbediening

Artikel 50

50.1 Die jeug as wesenlike deel van die gemeente is die verantwoordelikheid van die kerkraad en breër kerkverband.

50.2 Die bediening aan die jeug as verbondsjeug is 'n geïntegreerde deel van die omvattende gemeentelike bediening waarin God deur sy Woord tot die jeug kom deur verkondiging, onderrig, toerusting, herderlike sorg en dienswerk. Hierdie gemeentelike bediening geskied onder die leiding van die ampte aan en deur die jeug.

50.3 Die kinders van die gemeente, asook alle buitekerklikes wat lidmate van die gemeente wil word, moet begelei word in 'n lewe van dissipelskap, waar geloof gevorm en ondersteun word en waar onderrig in die Woord van God en die leer van die kerk geskied. Hierdie bediening geskied met die oog op geloofsvolwassenheid en dissipelskap.

4.4 Die herderlike sorg

Artikel 51

51.1 Die predikante, diensleraars, standplaasleraars ouderlinge en diakens moet herderlike sorg verleen aan alle lidmate van die gemeente, in besonder behoeftiges, siekes en oues van dae. Hulle moet besoek, bemoedig, vertrous en ondersteun word. Voorts moet lidmate voortdurend gewaarsku word teen valse leringe en dwalinge, teen wêreldgesindheid en goddelose lewenspraktyke.

51.2 Die Christelike huwelik as 'n instelling van God moet heilig gehou word en kerkrade moet hieroor die nodige herderlike toesig hou.

51.3 Kerkrade sien toe dat afgestorwe lede van die gemeente op 'n Christelike wyse begrawe/veras word.

4.5 Gemeentebediening

²⁷ Vergelyk *Riglyn 7* vir die bediening van die nagmaal buite die erediens.

²⁸ Vergelyk *Reglement 26 vir die Verhouding tot ander Kerke en Groepe*, 3.2.2.1 en 3.2.2.2.

Artikel 52

- 52.1 Die kerk rig hom deur middel van gemeentebediening tot die lidmate ten einde die gemeente op te bou tot vervulling van sy dienswerk.
- 52.2 Die kerk rig hom deur intensiewe gespesialiseerde gemeentebediening tot kerk vervreemdes wat formeel nog lidmate is ten einde hulle daadwerklik te bereik en hulle tot gemeenskap met Christus te bring.
- 52.3 Waar die omvang en ander omstandighede van die werk dit vereis, word dit in kerkverband onderneem.

4.6 Gestuurdheid (*Missio Dei*)

Artikel 53

- 53.1 Die missie van die Drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees is om lewe en volheid aan die wêreld te gee, en die kerk is in diens van God se missie.
- 53.2 Deur die Woord en Gees vergader God vir Hom 'n gemeente. Deur dié gemeente:
- laat God sy Woord verkondig,
 - bring Hy die gemeenskap van heiliges uit alle nasies tot stand,
 - laat Hy diens aan die wêreld in nood lewer,
 - laat Hy sy opdrag om die skepping en lewe te bewaar sigbaar tot uitdrukking bring, en
 - word sy geregtigheid en versoening verkondig.
- Só laat Hy sy koninkryk kom.
- 53.3 Die gestuurde kerk bedien die evangelie in al sy dimensies aan mense wat die evangelie nie ken nie of daarvan vervreemd is.
- 53.4 Elke gemeente is 'n gestuurde gemeente en so elke lidmaat van die gemeente.

4.7 Diens van barmhartigheid

Artikel 54

- 54.1 Vanuit God se liefde en betrokkenheid by die wêreld vervul die gemeente sy diakonale roeping in die gemeenskap en die wêreld deur die voorkoming, verligting en bestryding van maatskaplike nood, lyding en onreg.
- 54.2 Die gemeente gee uitvoering aan hierdie roeping in samewerking met die kerklike strukture van die ring, sinode, Algemene Sinode en diakonale diensorganisasies, asook ander geloofsgemeenskappe, organisasies en strukture wat deel is van die werksaamhede in die gemeenskap en die gemeente.

4.8 Die dienswerk van die gelowiges

Artikel 55

- 55.1 Die roeping van die kerk in sy gestuurdheid na die wêreld (*Missio Dei*) impliseer die toegewyde dienswerk van elke gelowige.

- 55.2 Elke gelowige ontvang van die Here die gawes, die geleentheid en die krag van sy Gees om in hulle daaglikse lewe gestalte te gee aan God se liefde vir hierdie wêreld.
- 55.3 Met die oog hierop behoort die kerk gelowiges toe te rus, te inspireer en te ondersteun.
- 55.4 Die kerk skep geleentheid waar gelowiges betrek word by die uitbou van die kerk en die uitbreiding van God se koninkryk.
- 55.5 Dit staan gelowiges ook vry om ter wille van hulle dienswerk in die wêreld self aksies te begin en netwerke of vennootskappe te vorm om die koninkryk te bevorder.
- 55.6 Die kerk gee met gesonde oordeel sy seën en samewerking aan hierdie aksies, netwerke of vennootskappe wat ook in diens staan van die *Missio Dei*.

4.9 Leer en aktuele sake

Artikel 56

Die kerk beywer hom vir Skrifgefundeerde beskouinge ten opsigte van aktuele, leerstellige en etiese aangeleenthede en die bevordering van 'n sedelik gesonde openbare lewe.

4.10 Rentmeesterskap

Artikel 57²⁹

Elke kerkvergadering maak die nodige voorsiening vir die sorgvuldige beheer van die stoflike aangeleenthede van die kerk en doen jaarliks verslag van sy rentmeesterskap aan die gemeente, ring, sinode of Algemene Sinode, soos die geval mag wees.

4.11 Diensverhoudinge

Artikel 58

Werknemers in diens van 'n gemeente of die kerkverband, se diensverhouding word per diensooreenkoms gereël.

HOOFSTUK 5

KERKLIKE OPSIG, TUG EN DISSIPLINE

Artikel 59

Doel en voorskrifte

- 59.1 Kerklike opsig word gehou en kerklike tug en dissipline uitgeoefen
- 59.1.1 tot eer van God;
- 59.1.2 tot heil van die Kerk;

²⁹ Hierdie Artikel moet saam gelees word met *Reglement 24 vir Kerklike Goedere*.

- 59.1.3 tot behoud van die sondaar;
- 59.2 volgens voorskrifte van
 - 59.2.1 die Woord van God;
 - 59.2.2 die belydenisskrifte;
 - 59.2.3 die *Kerkorde* en ander bepalings³⁰ van die kerk;
 - 59.2.4 die diensooreenkoms.

Artikel 60

Kerklike opsig en tug

- 60.1 Die kerklike opsig en tug dra 'n geestelike karakter en pas by die kerk as 'n geloofs- en 'n liefdesgemeenskap. Opsig en tug word dus op 'n kerklike wyse en met geestelike middele uitgeoefen.
- 60.2 Die amptelike uitoefening van die tug deur kerkvergaderinge of hulle gevolmagtigdes vervang nie die roeping van die gelowiges tot onderlinge vermaning nie, maar vul dit aan.
- 60.3 Amptelike kerklike opsig en tug is pastoraal-kerkregtelik van aard en moet uit 'n Bybelse en geestelike oogpunt billik en regverdig toegepas word.
- 60.4 Die kerklike opsig gaan oor die hele lewenswandel (leer en lewe) van al die lidmate van die gemeente, ampsdraers ingesluit.

Artikel 61

Tugwaardige sondes

- 61.1 Sondes wat tot tug lei, is sondes wat indruis teen die Woord van God en die belydenis van die kerk.
- 61.2 Sondes wat openbare aanstoot gee of wat na aanleiding van die voorskrifte van Matteus 18:15 - 17 onder die aandag van die kerk kom, stel die persoon bloot aan 'n amptelike tugondersoek.
- 61.3 Wangedrag deur werknemers van die kerk in terme van diensverhoudinge kan ook tugwaardige sondes wees.

Artikel 62

Lidmate, ampsdraers, gelegitimeerdes en werknemers

- 62.1 Alle lidmate van die gemeente val onder die opsig en tug van die kerkraad.
- 62.2 Alle ouderlinge, diakens en gelegitimeerdes staan onder die opsig en tug van die ring, sonder om die opsig van die kerkraad oor sy ampsdraers uit te sluit (vergelyk artikel 31.7 van die *Kerkorde*).
- 62.3 Lidmate van die kerk, wat as werknemers in diens van 'n gemeente of die kerkverband is, kan weens wangedrag getug word.

Artikel 63

³⁰ Vergelyk *Reglement 22 vir Tug en Vermaning*.

Kerklike dissipline

- 63.1 Werknemers in diens van 'n gemeente of die kerkverband, kan in terme van hulle diensverhouding kerklik gedissiplineer word.
- 63.2 Kerklike dissiplinêre optrede is die gevolg van oortredings by die werkplek en geskied teen die agtergrond van die personeelbeleid en die diensooreenkoms.
- 63.3 Werknemers in diens van die kerkverband, staan onder die kerklike dissipline van die werkgewer.
- 63.4 Gelegitimeerdes in diens van 'n gemeente staan onder die kerklike dissipline van die ring.

Artikel 64

Tug- en dissiplinêre maatreëls

- 64.1 Die onderstaande tug- en/of dissiplinêre maatreëls kan deur tugliggame toegepas word:

64.2 Lidmate

- 64.2.1 'n vermaning in 'n privaatgesprek of ter vergadering van die tugliggaam met die oog op berou en bekering;
- 64.2.2 geestelike begeleiding en herderlike sorg;
- 64.2.3 afsnyding van die gemeente.

64.3 Ouderlinge en diakens

- 64.3.1 'n vermaning in 'n privaatgesprek of ter vergadering van die tugliggaam;
- 64.3.2 skorsing met of sonder opskorting van lidmaatregte totdat daar bewys van grondige berou is;
- 64.3.3 opheffing van ampsbevoegdheid totdat daar 'n bewys van grondige berou is;

64.4 Gelegitimeerdes

- 64.4.1 'n vermaning ter vergadering van die tugliggaam;
- 64.4.2 'n skriftelike waarskuwing deur die tugliggaam met verslag aan die werkgewer;
- 64.4.3 opskorting van legitimasie vir 'n vasgestelde tydperk met een of meer van die volgende maatreëls:
 - 64.4.3.1 gedeeltelike of volle weerhouding van lewensonderhoud en toelaes deur die werkgewer. (Uitgawes wat direk met die nakoming van pligte te doen het, kan weerhou word.)

- 64.4.3.2 Indien die tugliggaam nie oortuig is van die egtheid van die berou nie, kan hierdie opskorting van legitimasië verleng word.
- 64.4.3.3 Verlies van legitimasië waarna die kerkraad verplig is om uitvoering te gee aan Artikel 12.
 - 64.4.3.3.1 Hierdie verlies van legitimasië kan vir 'n vasgestelde tydperk of permanent wees.
 - 64.4.3.3.1.1 In die geval van die tydelike verlies van bevoegdheid is die betrokke weer beroepbaar na die verstryking van die vasgestelde tydperk.
 - 64.4.3.3.1.2 In die geval van permanente verlies van bevoegdheid word die akte van legitimasië nietig verklaar
 - 64.4.3.3.2 Kennisgewings word in beide gevalle aan die Algemene Taakspan Predikantesake gegee.

Artikel 65

Appèl³¹

- 65.1 Ooreenkomstig Artikel 23 van die *Kerkorde* kan daar teen die bevindinge en tug en/of dissiplinêre maatreëls van tugliggame geappelleer word.
- 65.2 Oor leerstellige sake (vergelyk artikel 44.4 van die *Kerkorde*) en oor die beëindiging van bevoegdheid (vergelyk Artikel 7 van die *Kerkorde*) kan tot by die Algemene Sinode geappelleer word.
- 65.3 Oor ander sake wat met die tug en/of dissipline verband hou, kan daar nie verder as die sinode geappelleer word nie.

Artikel 66

Opheffing van tug- en/of dissiplinêre maatreëls

- 66.1 Tugmaatreëls het berou en inkeer ten doel en word, met inagneming van artikel 59.1 van die *Kerkorde*, opgehef in die geval van:

66.2 Lidmate

- 66.2.1 Wanneer 'n lidmaat berou betoon, hef 'n tugliggaam of kerkraad wat oortuig is van die egtheid van berou, die tugmaatreëls op.
- 66.2.2 Wanneer lidmaatskapsregte weerhou is, laat die kerkraad die lidmaat toe tot volle lidmaatskapsregte wanneer die tugliggaam oortuig is van die egtheid van berou.

³¹ Vergelyk *Reglement 23 vir Hersiening (Revisie), Appèl, Gravamen (Beswaarskrif) en Prosedurele beswaar.*

66.2.3 Wanneer 'n lidmaat wat van die gemeente afgesny is, berou betoon en verlang om weer in die gemeente opgeneem te word, neem die kerkraad, indien oortuig van die egtheid van berou, die persoon weer in die gemeente op met die gebruik van die betrokke formulier.

66.3 Ouderlinge en diakens

66.3.1 As die ring of sy gevolmagtigde kommissie as tugliggaam oortuig is van die egtheid van berou, kan die skorsing opgehef word.

66.3.2 Ouderlinge en diakens wat geskors is, kan dan weer verkies word tot die kerkraad.

66.4 Gelegitimeerdes

66.4.1 As die ring of sy gevolmagtigde kommissie as tugliggaam/kerkverband as werkgewer oortuig is van die egtheid van berou, word die tug en/of dissiplinêre maatreeël opgehef met verslag aan die Algemene Taakspan Predikantesake.

66.4.2 In geval van ontslag van 'n werknemer volgens artikel 64.5.4 van die *Kerkorde*, moet die ring die tugmaatreëls ophef voor die Algemene Taakspan Predikantesake die legitimasië kan herstel.

66.4.3 Herstel in diens van die gemeente/kerkverband kan alleen geskied na geslaagde appèl en indien die appèlliggaam so beslis.

66.4.4 'n Gelegitimeerde wie se legitimasië deur tug- en/of dissiplinêre optrede beëindig is, kan slegs na *colloquium doctum* by 'n proponentskommissie en na aanbeveling van 'n kuratorium deur die Algemene Taakspan Predikantesake opnuut gelegitimeer word³².

66.4.5 In die geval van beëindiging van legitimasië deur tug- en/of dissiplinêre handeling as gevolg van ergerlike sondes/wangedrag soos owerspel, onsedelikheid, egskeiding, moord, meineed, diefstal of na beëindiging van legitimasië as gevolg van leerdwaling, mag toestemming tot legitimasië alleen by hoë uitsondering, nadat gunstige aanbevelings van alle betrokke kerkvergaderinge ontvang is, deur die Algemene Sinodale Moderamen op aanbeveling van die Algemene Taakspan Predikantesake, verleen word.

HOOFSTUK 6

BETREKKINGE VAN DIE KERK NA BUITE

6.1 Kerk en staat

Artikel 67

³² Vergelyk *Reglement 11 vir die Bevoegdheid van Predikante, Diensleraars, Standplaasleraars, Proponente en Emeriti*.

- 67.1 In die lig van Romeine 13 erken die kerk die staat as 'n dienaar van God tot ons beswil. Dit is God wat aan die staat die opdrag gegee het om die reg te handhaaf en die kwaaddoeners te straf.
- 67.2 Die kerk erken dat die staatsowerheid wat deur sy fisiese swaardmag in beheer van 'n bepaalde staatsgebied is, deur God beskik is en as sodanig eerbiedig moet word. Die norm vir die kerk se deelname aan die publieke regsverkeer en uitoefening van burgerlike regte is die Woord van God.
- 67.3 Christus is die hoof van die kerk. Daarom beskou die kerk sy reg op vryheid van godsdiens, wat sy Bybels-profetiese getuienis teenoor die staatsowerheid en die wêreld waarin hy staan, insluit, as onvervreembaar. In die uitoefening hiervan maak hy aanspraak op die regsgebepaalde beskerming van die owerheid.
- 67.4 Die kerk nader staatsowerhede op alle vlakke op 'n ordelike wyse. Hierdie skakeling word gedoen deur sy erkende kerkvergaderinge of die kommissies wat hulle daarvoor aanwys. Skakeling oor sake wat die kerk in sy algemene sinodale verband raak, geskied deur die Algemene Sinode se gevolmagtigde. Skakeling sonder 'n opdrag van die Algemene Sinode geskied deur die Algemene Sinodale Moderamen met verslag aan die Algemene Sinode (vergelyk artikel 43.1.3 van die *Kerkorde* en die voetnota).

6.2 Kerk, maatskappy en vrye vereniging

Artikel 68

Waar moontlik, verleen die kerk steun aan maatskaplike, nie-kerklike organisasies wat op 'n positiewe Christelike basis georganiseer is en daarop gemik is om die koninkryk van God te bevorder. Hierdie steun geskied vanuit 'n kerklike perspektief en op 'n kerklike wyse. Die vraag of 'n bepaalde organisasie kan aanspraak maak op die steun van die kerk, hang af van sy grondslag en doelstellings en die uitlewing daarvan in die praktyk.

6.3 Kerk en onderwys

Artikel 69

- 69.1 Die kerk beywer hom daarvoor dat die Woord van God en Protestants-Christelike norme en waardes rigtinggewend sal wees in onderwys- en opvoedkundige instellings, asook vir die kultuuridroom waarin die onderwys plaasvind.
- 69.2 Die kerk erken die interne bevoegdheid van onderwysinstellings om tipiese onderwysaangeleenthede (standaarde, leerinhoud, ensovoorts) te finaliseer.
- 69.3 Die kerk beywer hom vir Christelike opvoeding en onderwys vir sy kinders en jongmense. Hierdie onderwys moet verantwoorde standaarde en leerinhoud insluit.

6.4 Kerk en ekumeniese betrekking

Artikel 70³³

³³ Vergelyk *Reglement 26 vir die Verhouding tot ander Kerke en Groepe*.

- 70.1 Die Kerk streef daarna om deur middel van sy vergaderinge op 'n verantwoorde wyse met ander Christelike kerke en kerkgemeenskappe saam te werk of te assosieer, 'n gemeenskaplike boodskap uit te dra en saam te stry vir die behoud van Christelike lewensbeginsels.
- 70.2 Die Algemene Sinode bepaal die aard en graad van die samewerking met ander kerke of kerkgemeenskappe deur middel van 'n gewone meerderheidstem. Wanneer 'n kerk of kerkgemeenskap by die Algemene Sinode aansoek doen om in assosiasie met die kerk te tree, word goedkeuring verleen wanneer met 'n tweederdemeerderheidstem ten gunste daarvan beslis is. Die aard en omvang van die assosiasie word deur die assosiasie-ooreenkoms gereël.
- 70.3 Die graad en wyse van samewerking of assosiasie word in elke geval bepaal deur die graad van ooreenstemming ten opsigte van belydenis, kerkregering, erediens en die siening van die Christelike lewenswandel van die betrokke kerk of kerkgemeenskap.
- 70.4 Die besluit oor 'n aansoek of beëindiging van lidmaatskap van 'n ekumeniese organisasie word geneem met 'n tweederdemeerderheid van die Algemene Sinode.

6.5 Tussen-orde

Artikel 71

- 71.1 Met die oog op enige proses van kerkhereniging van die Nederduitse Gereformeerde Kerkfamilie onderling, of kerkvereniging met ander gereformeerde kerke, stel die Algemene Sinode vir sodanige samewerking en/of samevoeging van werksaamhede reël vas.
- 71.2 Sodanige reël vas word in 'n *Tussen-orde* omskryf, wat na die goedkeuring van die Algemene Sinode in die kerkordeboek opgeneem word.
- 71.3 Waar 'n *Tussen-orde* in stryd is met die *Kerkorde* of waar 'n *Tussen-orde* nie vir 'n bepaalde saak voorsiening maak nie, geld die *Kerkorde*.
- 71.4 Waar 'n *Tussen-orde* in stryd is met die bepalinge en reglemente van die samestellende sinodes of waar 'n *Tussen-orde* nie vir 'n bepaalde saak voorsiening maak nie, kan 'n *Tussen-orde* eers in 'n sinode gebruik word nadat die goedkeuring van die betrokke sinode verkry is.
- 71.5 'n *Tussen-orde* is nie bepalend of bindend vir die vorm en inhoud van 'n nuwe *Kerkorde* wat later in 'n verenigde kerk saamgestel mag word nie.
- 71.6 'n *Tussen-orde* word gesamentlik opgestel en moet die goedkeuring dra van die gevolmagtigde verteenwoordigers van al die betrokke kerke wat in die proses van vereniging of hereniging met die Nederduitse Gereformeerde Kerk is.
- 71.7 'n *Tussen-orde* sal alleen van toepassing wees waar twee of meer regspersone van verskillende kerkverbande daartoe ooreenkom.

Artikel 72

- 72.1 Met die oog op enige proses van kerklike samewerking en/of kerkvereniging met ander gereformeerde kerke, stel die Algemene Sinode vir sodanige samewerking en/of samevoeging van werksaamhede reël vas.

72.2 Sodanige reëlings word in 'n *Samewerking-orde* omskryf, wat na die goedkeuring van die Algemene Sinode in die kerkordeboek opgeneem word.

72.3 Waar 'n *Samewerking-orde* in stryd is met die *Kerkorde* of waar 'n *Samewerking-orde* nie vir 'n bepaalde saak voorsiening maak nie, geld die *Kerkorde*.